

Huvudman

Varbergs kommun
varbergdirekt@varberg.se

Beslut

Datum 2024-10-08

Dnr 2024:3431

Sida 1 (5)

Ärendet

Tematisk tillsyn av beslut om betyg och betygskatalog i årskurs 9 vid grundskolan Väröbackaskolan 4–9 i Varbergs kommun.; nu fråga om uppföljning av beslut den 16 maj 2024.

Beslut

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 1 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Varbergs kommun avseende brister rörande beslut om betyg och utformning av betygskatalog. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Om ärendet

Skolinspektionen har under vårterminen 2024 genomfört en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende beslut om betyg, dokumentation av betygskatalog och utformning av betygskatalog avseende årskurs 9. Väröbackaskolan 4–9 i Varbergs kommun har ingått i den tematiska tillsynen.

Skolinspektionen har den 16 maj 2024 beslutat att tilldela Varbergs kommun ett föreläggande rörande beslut om betyg och utformning av betygskatalog.

Varbergs kommun har den 9 augusti 2024 inkommit med en redovisning samt den 1 oktober 2024 inkommit med en komplettering avseende vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Varbergs kommun har följt föreläggandet samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Beslut om betyg och betygskatalog i årskurs 9

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av en ny rutin för betygshantering daterad den 27 maj 2024. Av denna rutin framgår bland annat att när undervisningen bedrivs av en eller flera lärare som inte är legitimerade, fattas beslut om betyg tillsammans med en lärare som är legitimerad. Vidare framgår det att rättelser och ändringar av betyg ska anges i betygskatalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Det ska framgå av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad.

Huvudmannen har i en efterfrågad komplettering inkommit med betygskatalogen vårterminen 2024. Betygskatalogen är utformad på samma sätt som katalogen avseende höstterminen 2023. Undervisande lärare har signerat betygen i katalogen dels längst ned i betygskolumnerna, dels på en separat sida. Av ingiven betygskatalog framgår att i det fall en icke legitimerad lärare bedrivit undervisning, har betyget fattats tillsammans med en lärare som är legitimerad. I betygskatalogen har det inte gjorts någon rättelse eller ändring av betyg.

I huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder anges bland annat att det digitala system som Varbergs kommun upphandlat för betygshantering hittills inte gett rektor, administratör eller lärare möjlighet dokumentera enligt författningarnas krav. Detta har framförts till leverantören av systemet som har bekräftat att de avser uppdatera sitt system utifrån författningarnas krav. När detta är gjort kommer Varbergs kommun kunna säkerställa att betyg dokumenteras i en betygskatalog i enlighet med författningarnas krav, samt signeras med egenhändig signatur.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Betyg ska sättas i grundskolans ämnen i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven har fått undervisning i under terminen (10 kap. 15 § första stycket skollagen). Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F användas. Om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i ett ämne på grund av elevens frånvaro, ska betyg inte sättas i ämnet (10 kap. 17 och 18 §§ skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen). I 6 kap. 3–6 §§ skolförordningen finns kompletterande bestämmelser om vem som ska besluta om betyg.

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen).

Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog (SKOLFS 2011:123) ska betygskatalogen utformas så att den skyddas mot förlust och olovlig ändring samt så att dokumentets äkthet över tiden kan säkerställas (3 §). Skolenheten ska ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygskatalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg (4 §). Betygskatalogen ska föras löpande. Betygskatalogen får föras på papper eller elektroniskt (5 §). Beslut om betyg ska föras in i betygskatalogen dels i slutet av varje termin då betyg ska beslutas, dels i anslutning till att ett ämne har avslutats (6 §). Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (7 §). En betygskatalog i grundskolan ska innehålla ämnets namn och elevens betyg i respektive ämne. Ett betyg efter prövning ska framgå av betygskatalogen. Om eleven har ett betyg i ämnet sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Beslut om att inte sätta betyg ska enligt 6 kap. 19 § skolförordningen (2011:185) i grundskolan markeras med ett horisontellt streck (9 §). Siffran 3 ska anges när ett ämne inte lästs på grund av anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 § skollagen (2010:800) eller anpassad timplan enligt 3 kap. 12 h § skollagen (11 §). Rättelser och ändringar av betyg ska anges i betygskatalogen. Om ett betyg rättas eller ändras ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Rättelser och ändringar ska dateras och signeras. Det ska framgå av betygskatalogen om det är en rättelse eller ändring som är beslutad (15 §).

Ett betyg som innehåller en uppenbar oriktighet till följd av ett skrivfel eller liknande förbiseende får rättas av rektorn. Innan rättelse görs ska rektorn ge eleven och elevens vårdnadshavare tillfälle att yttra sig, om det inte är obehövt. (3 kap. 19 § skollagen).

Finner den eller de som har fattat ett beslut om betyg att beslutet är uppenbart oriktigt på grund av nya omständigheter eller av någon annan anledning, ska denne eller dessa ändra beslutet, om det kan ske snabbt och enkelt. En sådan ändring får inte innebära att betyget sänks. Ändringen ska

göras av rektorn om den som har fattat det ursprungliga beslutet inte längre är anställd av huvudmannen eller är förhindrad på grund av något annat liknande skäl, det ursprungliga beslutet har fattats av flera personer och någon eller några av dem inte längre är anställda av huvudmannen eller är förhindrade på grund av något annat liknande skäl, eller det ursprungliga beslutet har fattats av flera personer och dessa inte kan enas. (3 kap. 20 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer Varbergs kommun vidtagit de åtgärder som förelagts avseende att beslut om betyg, när undervisningen bedrivs av en eller flera lärare som inte är legitimerade, fattas tillsammans med legitimerad lärare samt avseende ändring och rättelse av betyg. Av inlämnad redovisning framgår att Väröbackaskolan 4–9 nu uppfyller författningarnas krav avseende att beslut om betyg fattas tillsammans med legitimerad lärare i de fall undervisningen bedrivs av lärare som inte är legitimerad. Av ingiven betygs katalog är det inte visat att det skett någon rättelse eller ändring av vårterminens betyg 2024. Skolinspektionen saknar dock, mot bakgrund av vad huvudmannen har redovisat avseende förändrade rutiner, anledning att anta att Väröbackaskolan 4–9 inte nu följer de forskrifter som finns inom detta område.

Skolinspektionen bedömer dock att Varbergs kommun inte har vidtagit åtgärden avseende signatur och datering av varje betyg. Det är således fortsatt en brist att inte varje betyg är signerat och daterat. Eftersom varje enskilt betyg är ett beslut ska det vid varje betyg finnas en signatur med datering.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3).

Varbergs kommuns verksamhet vid Väröbackaskolan 4–9 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller signering av betygs katalogen. Det framgår av betygs katalogen vem som beslutat om respektive betyg även om inte vart och ett av betygen är signerade och daterade. Mot denna bakgrund samt att huvudmannen arbetar för att lösa bristen att inte varje betyg är signerat och daterat bedömer Skolinspektionen bristen som ringa och finner därför skäl att avstå från att ingripa.

Beslutet har fattats av utredaren Tove Andersson

Föredragande i ärendet har varit utredaren Ola Cederblad